

БОЛОТ ӨНДҮРҮҮ

АТКАРГАН :ЖАНИБЕКОВА АЙГЕРИМ

ТЕКШЕРГЕН: ЖОЛДОШЕВА ЧЫНАРА

БОЛОТ

- **БОЛОТ** — катуу, бекем боз же көгүш боз түстөгү темир менен көмүртектин [эритмеси](#). болот өзгөчө касиетке ээ, дат баспайт, кислота жана ысыкка чыдамдуу.

БОЛОТ ӨНДҮРҮҮ

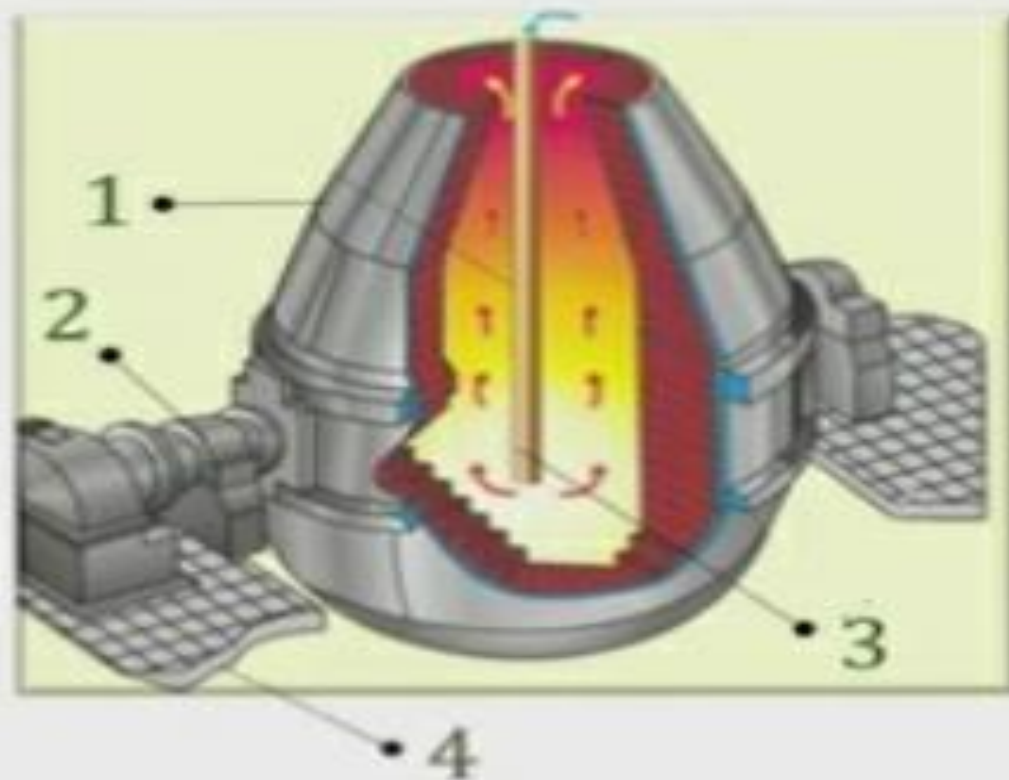
0,1% - 2% C Si Mn P S

БОЛОТ ӨНДҮРҮҮ

КЫЧКЫЛТЕКТ- КОНВЕРТОР:

- конвертор
- аңтаргыч түзүлүш
- фурма
- чоюнду куюучу аянт

МАРТИН МЕШИ:

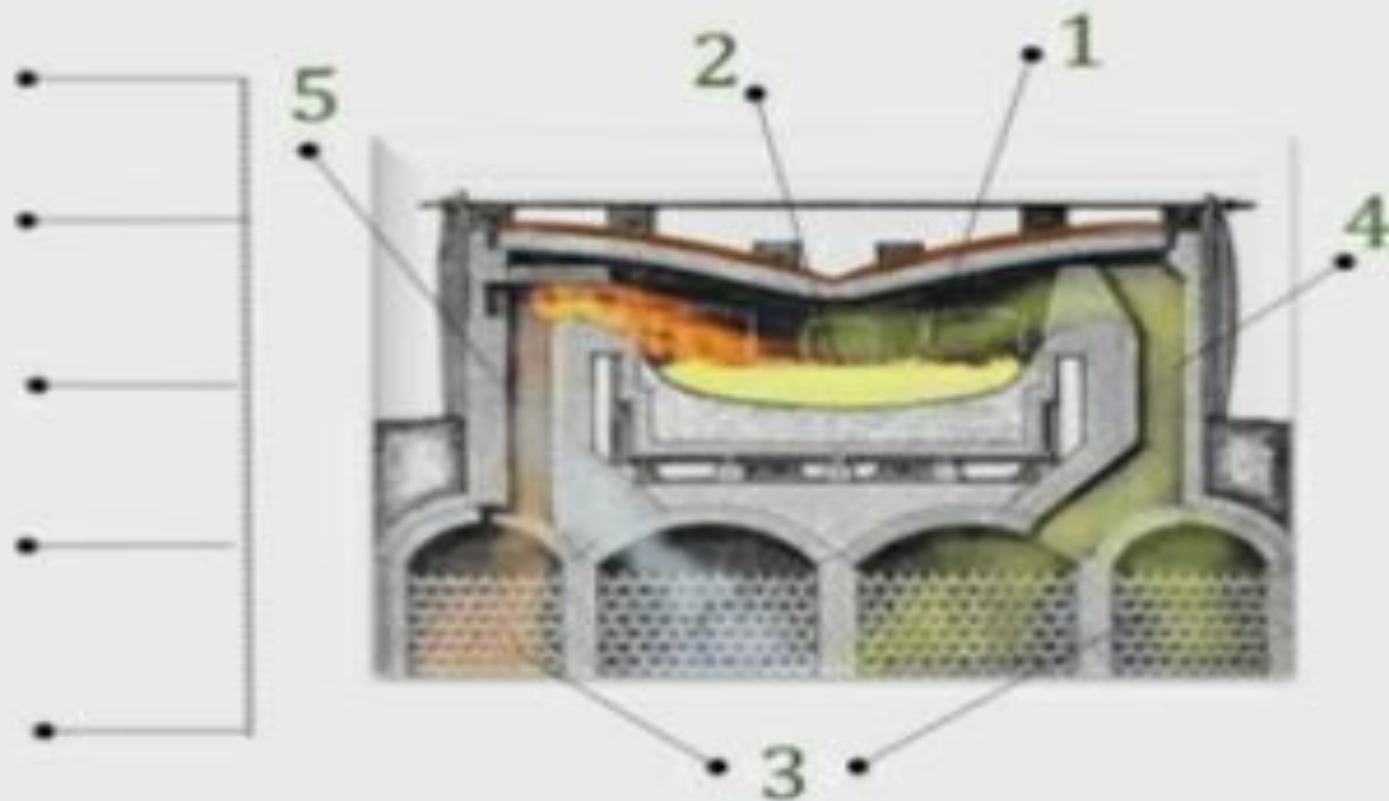
ванна

терезе

регенераторлор

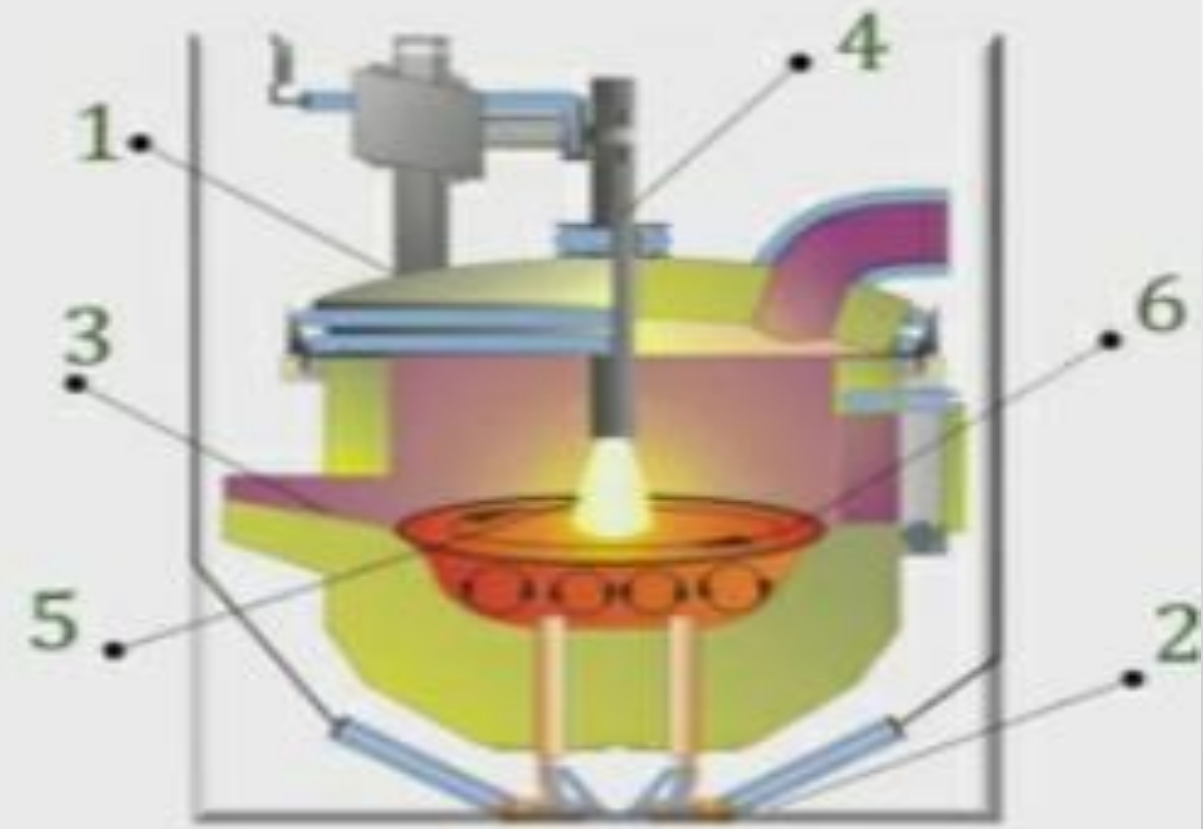
кычкылтек жана аба

күйүү продуктасы

ЭЛЕКТР МЕШИ :

- төбөсү
- мештин түбү
- эңкейтүүчү механизм
- электрод
- балкыган эритме
- электр меши

БОЛОТ ЖӨНҮНДӨ КЫЗЫКТУУ ФАКТЫЛАР

- МАТЕРИАЛ БОЛОТ ДЕП АТАЛЫШЫ ҮЧҮН МЕТАЛЛ ЭРИТМЕСИНДЕ КЕМИНДЕ 45% ТЕМИР БОЛУШУ КЕРЕК. БОЛОТТО КӨМҮРТЕКТИН КӨЛӨМҮ 2,14% КЕМ БОЛУШУ КЕРЕК. БОЛБОСО, ЧОЮН АЛЫНАТ. БУЛ МАТЕРИАЛДЫ КАЙРА ИШТЕТҮҮДӨ КӨМҮРТЕКТИН КӨЛӨМҮН АЗАЙТУУГА БОЛОТ, АНДАН КИЙИН АЛЫНГАН МАТЕРИАЛДЫ КАЙРАДАН БОЛОТ ДЕП АТООГО БОЛОТ. БОЛОТТУН ЭРҮҮ ТЕМПЕРАТУРАСЫ 1450-1520°C. МАТЕРИАЛДЫН ӨЗГӨЧӨЛҮГҮ ЖЫЛУУЛУК МЕНЕН ДАРЫЛОО УЧУРУНДА СТРУКТУРАСЫН ӨЗГӨРТӨ АЛАТ. БОЛОТТУН ДЕОКСИДАЦИЯ ЖЕ КАТУУЛАНУУ УЧУРУНДА КАНДАЙ БОЛОРУНА ЖАРАША, ЭРИТМЕЛЕРДИН БИР НЕЧЕ ТҮРЛӨРҮ БӨЛҮНӨТ. БУЛ ТЫНЧ, ЖАРЫМ ТЫНЧ ЖЕ КАЙНАК БОЛУШУ МҮМКҮН.

БОЛОТ ЖӨНҮНДӨ КЫЗЫКТУУ ФАКТЫЛАР

- 20-кылымдын башында илимпоздор Гарри Брилли Эритмелер менен эксперимент учурунда кокусунан байкашкан, хромдун курамынын көбөйүшү менен металл коррозияга азыраак дуушар болот. Ошентип, дат баспас болот ачылып, кийинчерээк тиричилик буюмдарын жана шаймандарды жасоодо кеңири таралган. Дамаск болот, анын тарыхы 1300 ВС башталат. Д., ошол эле аталыштагы шаарга түздөн-түз тиешеси жок. Бул материал бул материалдан жасалган бычактар дамаскта сатылгандыктан, анын атын алган деп эсептелет. Атактуу дамаск болоту тышкы таасирлерге туруштук бербейт жана коррозияга дуушар болот.

БОЛОТ ЖӨНҮНДӨ КЫЗЫКТУУ ФАКТЫЛАР

- ДАМАСКТЫН БОЛОТ БӨЛҮКТӨРҮ БИР КАЛЫПТА ЭМЕС БЕТКЕ ЭЭ, АЛАРДА ОЙМО-ЧИЙМЕЛЕР ДААНА КӨРҮНҮП ТУРАТ. ОШОЛ ЭЛЕ ТЕКСТУРА ДАМАСК АЗЫКТАРЫ ҮЧҮН МҮНӨЗДҮҮ. БУЛАТ – ЖОГОРКУ КАТУУЛУГУ ЖАНА ИЙКЕМДҮҮЛҮГҮ МЕНЕН МҮНӨЗДӨЛГӨН БОЛОТТУН ТҮРҮ. УЧУРДА 20-КЫЛЫМДА ЖАСАЛГАН БОЛОТ МЕТАЛЛУРГИЯ ТАРМАГЫНДА КОЛДОНУЛУШУН УЛАНТУУДА. МИСАЛЫ, АКШДА РАДИАЦИЯНЫ ӨЛЧӨӨ ҮЧҮН ЖАСАЛГАН СПУТНИКТЕР 1919-ЖЫЛЫ ЧӨГҮП КЕТКЕН KRONPRINZ WILHELM КЕМЕСИНИН БОЛОТУНАН ЖАСАЛГАН. ИЗИЛДӨӨЛӨР КӨРСӨТКӨНДӨЙ, 20-КЫЛЫМДЫН ЭКИНЧИ ЖАРЫМЫНАН БЕРИ ӨНДҮРҮЛГӨН БОЛОТТУН РАДИАЦИЯЛЫК ФОНУ ӨТӨ ЖОГОРУ.

